

ЛЕТА Ў ЗАПАС

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Цана на суніцы садовыя (клубніцы) у Лунінецкім і Столінскім раёнах (рэгіёнах найбольш масавага вырошчвання агароднінай, ягаднай і пладовай прадукцыі) складае ад 3 да 8 рублёў за кілаграм у залежнасці ад сорту, якасці, памеру ягад і таго рынку, які стварае пакупніцкі попыт, паведамляе спецыяліст. Адсюль і цана для канчатковага пакупніка, дадала яна.

Белкаапсаюз — адзіная ў краіне арганізацыя, якая прымае ў насельніцтва нават ягады, ужо непрыдатныя для пакупніка (пераспелыя), растлумачыў намеснік старшыні праўлення **Белкаапсаюза Віктар КАРАЛЁЎ**. Такія ягады перапрацоўваюцца на вінаробных прадпрыемствах сістэмы спажывакоаперацыі.

— У сезоне зафіксаваная цана на агуркі, — працягнула Аксана Скіндэр.

З 4 да 10 чэрвеня ў Альшанках за кілаграм агуркоў здатчыкам прапанавалі 70—80 капеек, сёння — ужо 1,5 рубля. Зрэшты, цана таксама залежыць ад вонкавага выгляду, сорту, смакавых якасцяў пладоў.

— Пачалася нарыхтоўка чарніц, таксама мы прыступілі да нарыхтоўкі лісічак, — адзначыла спецыяліст.

Цана на чарніцы — у дыяпазоне ад 6 да 8 рублёў за кіло. Масавая нарыхтоўка чарніц актыўна ідзе ў паўднёвых рэгіёнах Беларусі, у Магілёўскай і Віцебскай абласцях яе пачалі ў гэтыя выхадныя. Лісічкі Белкаапсаюз закупляе па цане ад 6 да 10 рублёў за кілаграм.

Раней значная частка здадзеных насельніцтвам чарніц і лісічак адпраўлялася на экспарт у краіны ЕС, адзначыла начальнік упраўлення нарыхтовак. Сёння галоўнымі стратэгічнымі партнёрамі ў гэтым напрамку Белкаапсаюз бачыць расійскія рэгіёны.

— Спадзяёмся, што наша прадукцыя будзе запатрабавана, — рэзюмавала яна.

Насельніцтва і гаспадаркі ўжо масава здаюць маладую капусту, пекінскую капусту, маладую бульбу, паведамляе Аксана Скіндэр. Закупачная цана на гэтую гародніну — ад паўтара рубля за кіло. У паўднёвых рэгіёнах вясцоўцы здымаюць першы ўраджай маладых буракоў і кабачкоў, а таматы нарыхтоўшчыкі прымаюць па 3-4 рублі за кілаграм.

— У сістэме спажывакоаперацыі задзейнічана 760 прыёмна-нарыхтоўчых пунктаў і звыш 800 нарыхтоўшчыкаў, — расказаў Віктар Каралёў. — Дадаткова да сезона нарыхтовак наймаюцца пазаштатныя нарыхтоўшчыкі. У гэтым годзе ў нарыхтоўчай кампаніі ўдзельнічае больш за 3000 аб'ектаў гандлю, размешчаных у сельскай мясцовасці. Мы пастаянна праводзім інфармацыйную работу аб патрабаваннях да якасці прадукцыі, якая закупляецца. Працуюць гарачыя тэлефонныя лініі ў раённых і абласных арганізацыях.

Спажывакоаперацыя супрацоўнічае больш як з 200 фермерскімі гаспадаркамі і ўжо заключыла сёлета 255 дагавораў на закупку каля васьмі тысяч тон прадукцыі, дадаў ён. Насельніцтва і фермеры таксама маюць магчымасць рэалізаваць уласную прадукцыю самастойна:

— На 107 падведмасных рынках для гэтага выдзелена больш

за 30 тысяч гандлёвых месцаў, — сказаў Віктар Каралёў.

Штогод арганізацыі спажывакоаперацыі ствараюць запас бульбы і садавіна-гароднінай прадукцыі на міжсезонны перыяд — у аб'ёмах, устаноўленых з даннямі аблвыканкамаў, паведамліў прадстаўнікі Белкаапсаюза. Для гэтага ёсць 47 сховішчаў на 164 камеры з раздзелным захоўваннем.

Сацыяльная місія

— Дзейнасці Белкаапсаюза сёння ўдзяляецца асабліва ўвага. Гэта звязана з рэалізацыяй задач па павышэнні якасці абслугоўвання сельскага насельніцтва і неабходнасцю павышэння эфектыўнасці работы сістэмы, — распавёў Віктар Каралёў напярэдадні Дня кааперацыі, які ў нашай краіне адзначаецца ў першую суботу ліпеня.

насці. Па рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ і паслуг выйшлі на станоўчы вынік, але на чысты прыбытак — яшчэ не. Да канца года ў цэлым па сістэме плануем выйсці на прыбытковую работу.

Па выніках мінулага года Белкаапсаюз рэалізаваў тавараў на суму каля 2 млрд рублёў, або 3,2 % ад агульнага аб'ёму продажаў гандлёвых арганізацый краіны. Спажывецкая кааперацыя абслугоўвае каля 30 % насельніцтва Беларусі (больш за 3,3 млн чалавек), і ў асноўным гэта сельскае насельніцтва. Справа ў тым, што адна з галоўных місій, ускладзеных на Белкаапсаюз, сацыяльная, падкрэсліў Віктар Каралёў:

— Менавіта ў абслугоўванні жыхароў маленькіх населеных пунктаў заключаецца сацыяльная роля спажывакоаперацыі. Мы працуем не паралельна развіццю

— Да гандлёвых фургонаў прад'яўляюцца высокія санітарныя патрабаванні, — растлумачыў намеснік кіраўніка галіны. — Аўтакрамы павінны мець халадзільнае абсталяванне і дадатковую палічную прастору для шырокага асартыменту. Усяго ж плануецца замяніць 264 аўтакрамы з улікам аднаўлення аўтапарка, мадэрнізацыі і рамонту.

Па выніках мінулага года Белкаапсаюз рэалізаваў тавараў на суму каля 2 млрд рублёў. Пры гэтым доля тавараў айчыннай вытворчасці ў асартыменце гандлёвых аб'ектаў спажывакоаперацыі складае больш за 90 %. За пяць месяцаў бягучага года ўжо рэалізавана тавараў на суму больш за мільён рублёў. І гэта не толькі прадукты харчавання, але і самыя розныя тавары.

— У гэтай структуры складаная бытавая тэхніка займае

рытэйлу. «Развіццё канкурэнцыі ў сферы гандлю аказала на нашу дзейнасць сур'ёзны ўплыў», — падкрэсліў намеснік старшыні праўлення Белкаапсаюза. Тым не менш ёсць прыклады раёнаў, дзе ўдзельная вага спажывакоаперацыі ў рознічным абароце дасягае 55 %:

— Наша гандлёвая сетка мае значны рэсурс самазабеспячэння за кошт магчымасцяў нарыхтоўчых арганізацый, уласнай вытворчасці прадукцыі прадпрыемствамі кааператывунай прамысловасці і грамадскага харчавання.

Белкаапсаюз — шматгаліновая структура, і яе станоўчы фінансавы вынік у многім залежыць ад тых галін, якія прыносяць даходную частку — прамысловасць, нарыхтоўкі, сказаў намеснік старшыні праўлення.

— За кошт гэтых галін мы кампенсуюем тую затратную частку, якую маем у гандлі. Мы не закрываем стратныя гандлёвыя аб'екты ў вёсцы, Белкаапсаюз бярэ на сябе сацыяльную ролю абслугоўвання насельніцтва.

Сёння ідзе працэс узгаднення нарматыўнага дакумента — указу кіраўніка дзяржавы, які будзе накіраваны якраз на падтрымку спажывецкіх кааперацый, адзначыў Віктар Каралёў.

Традыцыі беларускай кухні

Галіна грамадскага харчавання Белкаапсаюза — гэта 779 аб'ектаў, 281 з якіх размешчаны ў сельскай мясцовасці. За 2023 год гэтымі паслугамі кааператараў скарысталася больш за 3,5 млн чалавек. Штогод увесну і ўлетку арганізуюцца дзейнасць дробна-рознічнай сеткі: міні-кафэ, павільёны, летнія пляцоўкі, пункты вынаснага гандлю. Але прыярытэты кірунак у гэтай сферы — спецыялізаваныя сеткі, якія налічваюць каля 73 аб'ектаў: «ЛепіміСамі», TASTY, «Ежа&Кава», «Гастралаўка».

— У галіне грамадскага харчавання надаём значэнне прыдарожнаму сэрвісу, — распавёў Віктар Каралёў. — Гэта каля 386 аб'ектаў гандлю і 58 аб'ектаў харчавання.

Белкаапсаюз актыўна ўдзельнічае ў развіцці гасцёўнічнага турызму, падкрэсліў ён:

— На 172 аб'ектах грамадскага харчавання спажывакоаперацыі ў мяню асобным раздзелам выдзелены стравы беларускай кухні. У цэлым, калі казаць аб стратэгіі развіцця галіны грамадскага харчавання, стаіць задача сфарміраваць сучасную індустрыю гасціннасці.

Галіна грамадскага харчавання Белкаапсаюза мае вялікі вопыт работы па арганізацыі выязнога абслугоўвання: штогод яе суб'екты бяруць удзел у больш чым 1000 рэгіянальных і мясцовых мерапрыемствах. Традыцыйна Белкаапсаюз — адзін з ключавых апэратараў па аказанні паслуг грамадскага харчавання на такіх мерапрыемствах, як «Дажынкi», «Славянскі базар», «Александрыя збірае сяброў». Сёння сістэма спажывакоаперацыі рыхтуецца да выязнога гандлёвага абслугоўвання, якое будзе арганізавана ва ўсіх рэгіёнах на мерапрыемствах, прысвечаных 80-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

Ён паведаміў, што вызначана пакрокавая стратэгія паляпшэння сітуацыі для атрымання значнага выніку, дапрацавана праграма развіцця спажывецкай кааперацыі на 2024—2025 гады. Белкаапсаюз — устойлівая структура, якая аб'ядноўвае 258 000 пайшчыкаў, рэалізоўвае цэлы комплекс паслуг у кожным рэгіёне і забяспечвае занятасць, сацыяльныя гарантыі і стабільны даход для больш чым 34 000 работнікаў, падкрэсліў Віктар Каралёў:

— Сукупны аб'ём дзейнасці сістэмы спажывецкай кааперацыі складае амаль 280 млн рублёў у месяц, а за 2023-і гэтая лічба дасягнула 3,3 млрд рублёў. Белкаапсаюз — адзін з найбуйнейшых падаткаплацельшчыкаў краіны. За 2023 год ад спажывецкай кааперацыі ў бюджэт паступіла больш як 180 млн рублёў падатковых плацэжаў і каля 97,5 мільёна адлічэнняў у Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва.

Работу сістэмы спажывакоаперацыі раней крытыкавалі за стратнасць, і крытыка была справядлівай, але за пяць месяцаў 2024 года Белкаапсаюз скараціў страты больш як у 3,5 раза, расказаў намеснік старшыні праўлення:

— Пакуль не выйшлі на прыбытковую работу, але значна скарацілі страты. Мы можам скараціць страты толькі за кошт прамысловасці і нарыхтоўчай дзей-

прыватных ініцыятыў, а часта аднаасобна, несучы цяжар адказнасці за якасць жыцця і даступнасць паслуг насельніцтву ў найбольш затратных сегментах — аддаленых пунктах сельскай мясцовасці.

Куды даедзе аўтакрама?

Гандлёвая інфраструктура Белкаапсаюза — гэта абслугоўванне насельніцтва на больш як 4500 аб'ектах, з якіх 3200 — у сельскай мясцовасці. 513 аўтакрам спажывецкай кааперацыі даязджаюць да самых аддаленых вёсак.

— Нашы аўтакрамы абслугоўваюць больш за 450 тысяч чалавек. У вяснова-летні перыяд колькасць населеных пунктаў узрастае прыкладна на паўтары тысячы за кошт садаводчых таварыстваў. З населеных пунктаў, што абслугоўваюць аўтакрамы, у 11 300 пражывае да 50 чалавек, у 5300 колькасць насельніцтва — менш за 10 чалавек. Так, гэта затратна. Але часам альтэрнатывы няма. Нягледзячы на затратнасць і цяжкадаступнасць маршрутаў, мы ажыццяўляем гэту функцыю, — звярнуў увагу Віктар Каралёў.

І сёння адна з першарадных задач — мадэрнізацыя аўтапарка, адзначыў ён. Да канца гэтага года запланавана набыццё 110 айчынных аўтакрам.

прыкладна 50 %, мэбля — 40 %, а астатняя частка — мота- і велатавары, — паведаміў Віктар Каралёў.

Кожны пакупнік мае магчымасць з дапамогай аўтакрамы або праз стацыянарную гандлёвую сетку заказаць той тавар, які не прадугледжаны асартыментным пералікам, расказалі прадстаўнікі Белкаапсаюза.

— Белкаапсаюз — адкрытая сістэма, мы гатовы да камунікацыі з пакупніком, — падкрэсліла **начальнік упраўлення гандлю Белкаапсаюза Вольга КУНЦОВА**. — Па адзіным нумары для ўсёй краіны (+375 29 107 93 93) любы пакупнік можа замовіць любы тавар, які мы прывязем альбо да крамы, альбо аўтакрамай. Сельскія жыхары ўсё больш актыўна карыстаюцца гэтай паслугай. Попытам праз кантакт-цэнтр карыстаюцца электратэхніка, будаўнічыя матэрыялы, тавары бытавога прызначэння, прадукцыя для кармлення жывёл і птушкі. Ёсць заяўкі і на пэўныя прадукты харчавання.

У мэтах зніжэння рознічных цэн для пакупнікоў вядзецца работа з пастаўшчыкамі па правядзенні сумесных маркетынгавых і акцыйных мерапрыемстваў, дадаў Віктар Каралёў. Акцыйны пакет са зніжэннем цэн фарміруецца штомесяц.

У рэгіёнах захаваць крамы бы-вае складана з улікам развіцця